

“Ja tu nevari to apkarot –
apēd to!”

APAĻAIS JŪRASGRUNDULIS KĀ IESPĒJA ZVEJNIECĪBAI

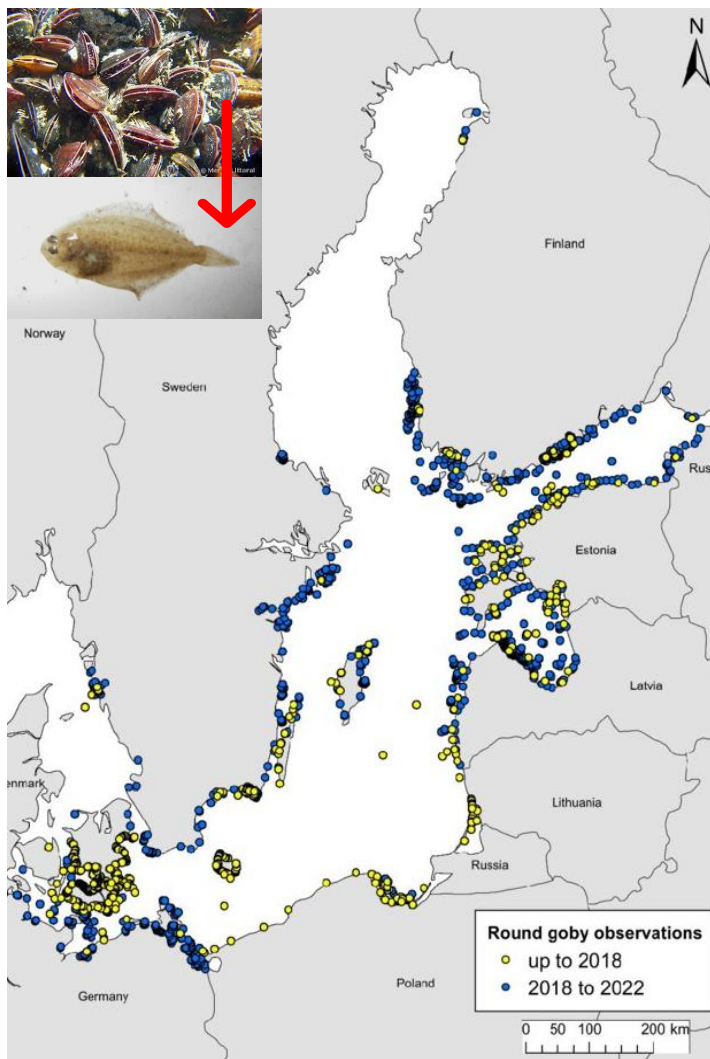
Ko iesākt ar invazīvajām sugām Latvijā? Izaicinājumi. Pieredze. Risinājumi. | 05.02.2026

Loreta Rozenfelde | Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts “BIOR”,
zivju resursu pētniecības departaments

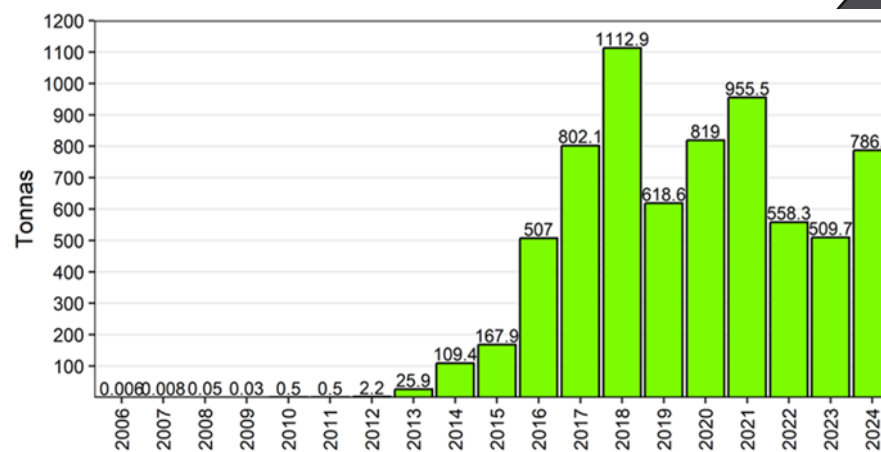
interreg-baltic.eu/project/roundgoby

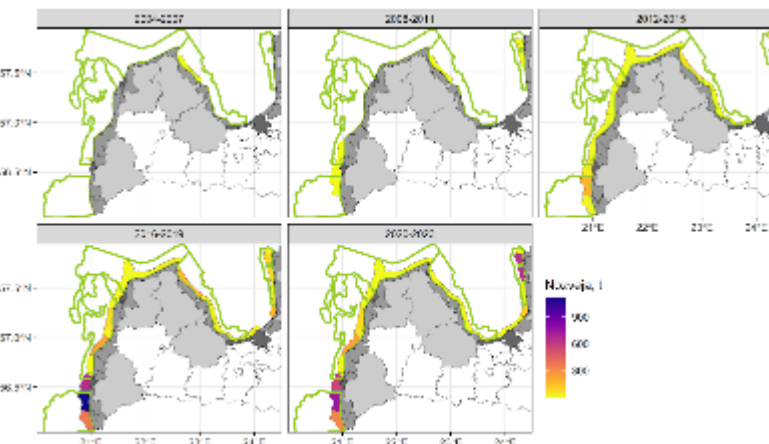
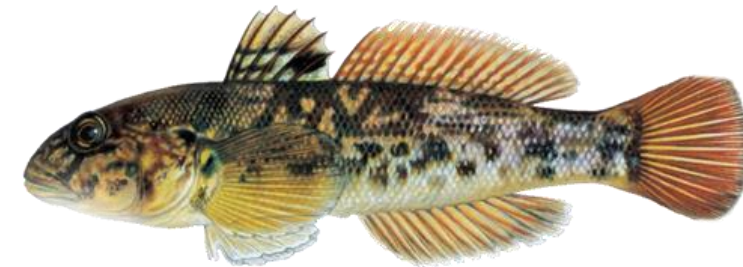
APAĻĀ JŪRASGRUNDUĻA INVĀZIJA LATVIJĀ

Apaļā jūrasgrunduļa invāzijas vēsture
Baltijas jūras reģionā (ICES 2022)

Apaļā jūrasgrunduļa nozveja Latvijas piekrastē
(BIOR 2024)

Apaļā jūrasgrunduļu nozvejas sadalījums pa Latvijas
piekrastes pagastiem un pilsētām,
2004.–2023. g.
(BIOR 2024)

TIRGUS PRIORITĀŠU PĀRMAIŅAS - ZVEJA NO VIETĒJĀM UZ SVEŠZEMJU SUGĀM

58% no piekrastes nozvejas

Reņģe *Clupea harengus membras*

30% no piekrastes nozvejas

Apaļais jūrasgrundulis *Neogobius melanostomus*

- 5 no 15 Latvijas piekrastes pašvaldībām AJG sastāda 80% no kopējās nozvejas.
- No 2014. līdz 2022. gadam apaļo jūrasgrunduļu cenas pieauga par +123% (0,39–0,87 EUR/kg), savukārt reņģei tikai +3,7% (0,27–0,28 EUR/kg).
- Eksports uz Kaspijas jūru 2017. gadā

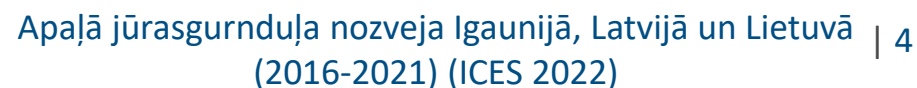
- Pirmie nozvejas dati parādās 2007 (89 kg). **Pīķa gads 2024 (≈700 t);**
- Cenas pieaugums no 0.48 €/kg (2017) līdz 1.16 €/kg (2024).

- Pirmie nozvejas dati 2010. Pīķa gads 2016 (228 t);
- **2023 nozveja 64 t (-72% vs 2016);**
- 18 no 43 piekrastes zvejniekiem specializējas AJG zvejā

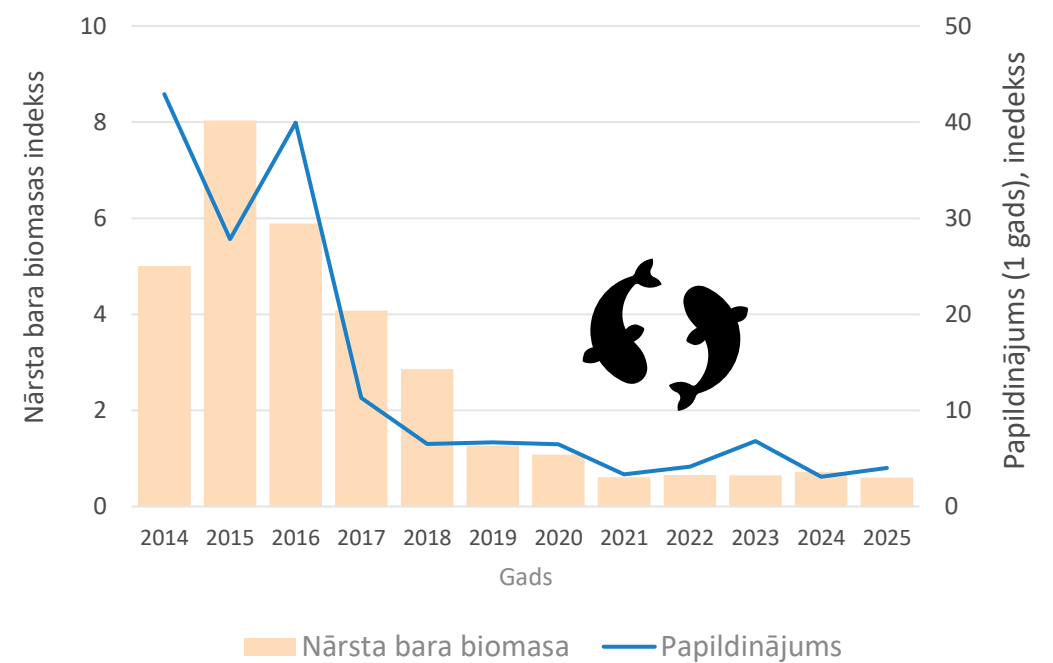
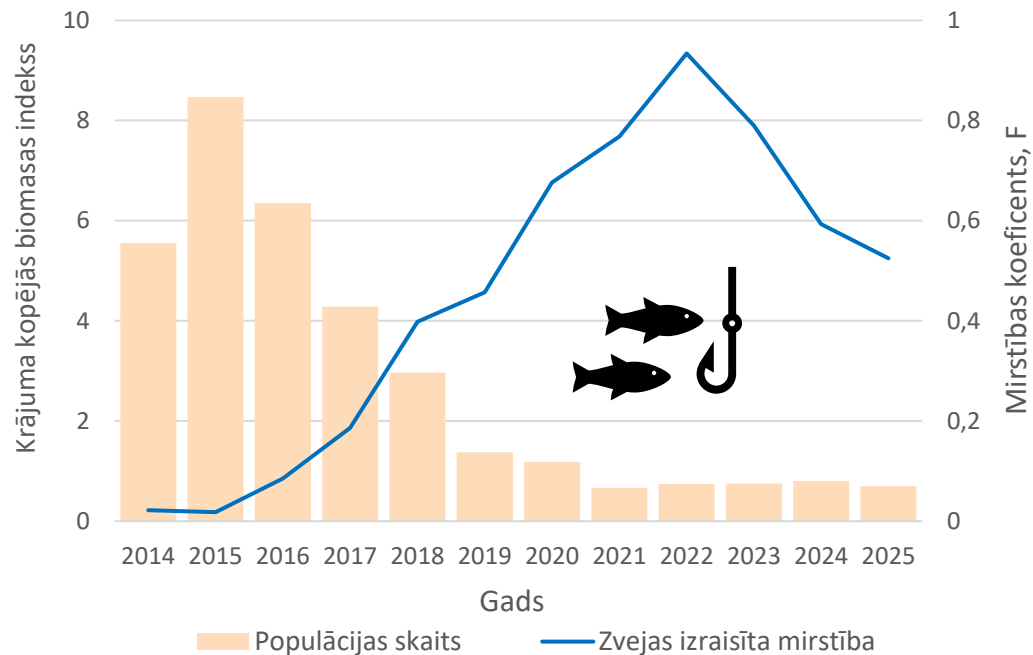
- Būtiska piezveja zušu zvejā un reņģu zvejā;
- Vidēja nozveja gadā 8 tonnas.

- Būtiska piezveja zušu zvejā
- Vidēja nozveja gadā 2 – 10 tonnas.

- Pirmie nozvejas dati 2008;
- **Būtiska piezveja zušu zvejā;**

“Augstākā populācijas krājuma biomasa tika konstatēta 2015. gadā, savukārt līdz 2025. gadam tā ir samazinājusies par 91.8%. Modelēšanas rezultāti norāda, ka **populācijas kritumu primāri veicinājis zvejas spiediena pieaugums** no 0.018 līdz maksimumam 0.934”

Apaļā jūrasgrunduļa populācijas struktūras izmaiņas (BIOR 2024)

BLUE ECONOMY

RoundGoby

Project Partners +
Pilots

Project Partners

Pilots

Consortium

15 partners

SE • DK • EE • LV • LT • PL • DE

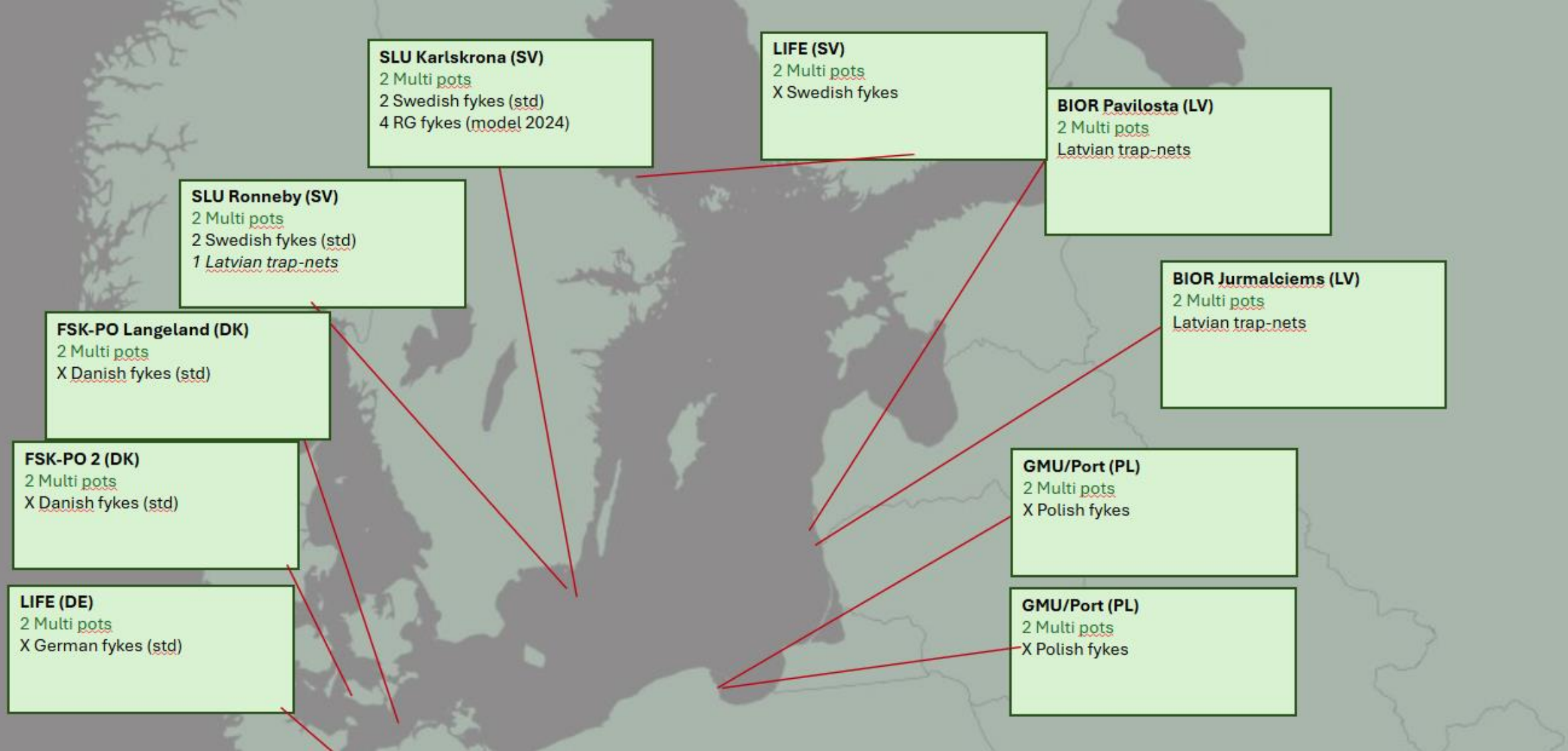

IZAICINĀJUMI

Svešzemju zivs sugām netiek noteiktas zvejas kvotas, taču apaļā jūrasgrunduļa zveja Baltijas jūras reģionā ir ierobežota:

- Pašreizējie zvejas rīki nav pielāgoti – piezvejas risks
- Baltijas jūras reģionā nav tirgus apaļā jūrasgrunduļa produktiem
- Zivju pārstrādes līnijas nav pielāgotas to izmēram
- Neskaidrs valsts regulējums un zivsaimniecības pārvaldība

PIELĀGOTU ZVEJAS RĪKU IZVEIDE
APAĻAJAM JŪRASGRUNDULIM

SLU, BIOR, Port W., GMU, LIFE,
FSKPO, MCS

Figure 6: Round goby pot. A: aerial picture on dock, B: View of opening from inside the wings, C: rear view with codend
 Source: A: Peter Ljungberg, Swedish University of Agricultural Sciences, B & C: Ēriks Krūze, BIOR

2017. GADĀ LATVIJĀ TIKA IEVIESTI
 SPECIALIZĒTI RĪKI APAĻĀ JŪRASGRUNDUĻA
 ZVEJĀ, SAMAZINOT PIEZVEJU

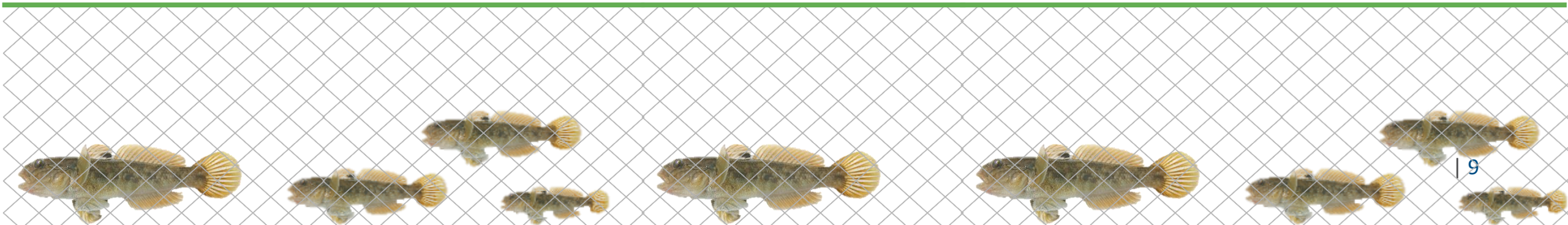
APAĻĀ JŪRASGRUNDUĻA MURDI

Sētas augstums 150 m

Acs izmērs: 24-36 mm

APAĻĀ JŪRASGRUNDUĻA TĪKLI

Acs izmērs: 60-70 mm

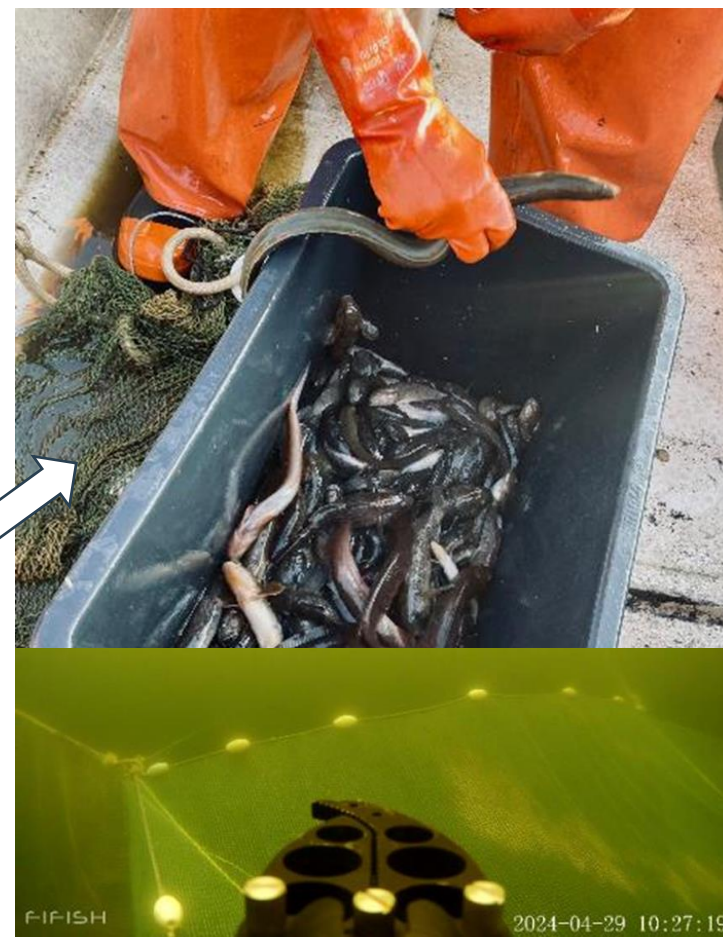

ZVEJA AR LATVIJĀ IZMANTOTAJIEM MURDIEM

Jūrmalciems, Latvija

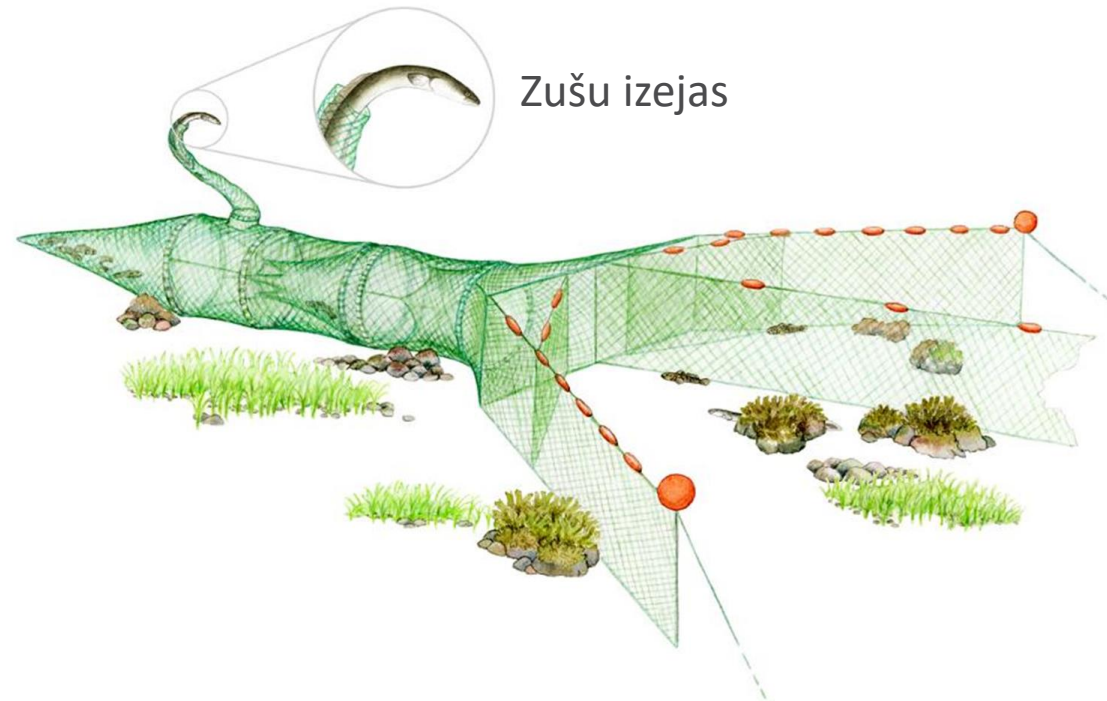
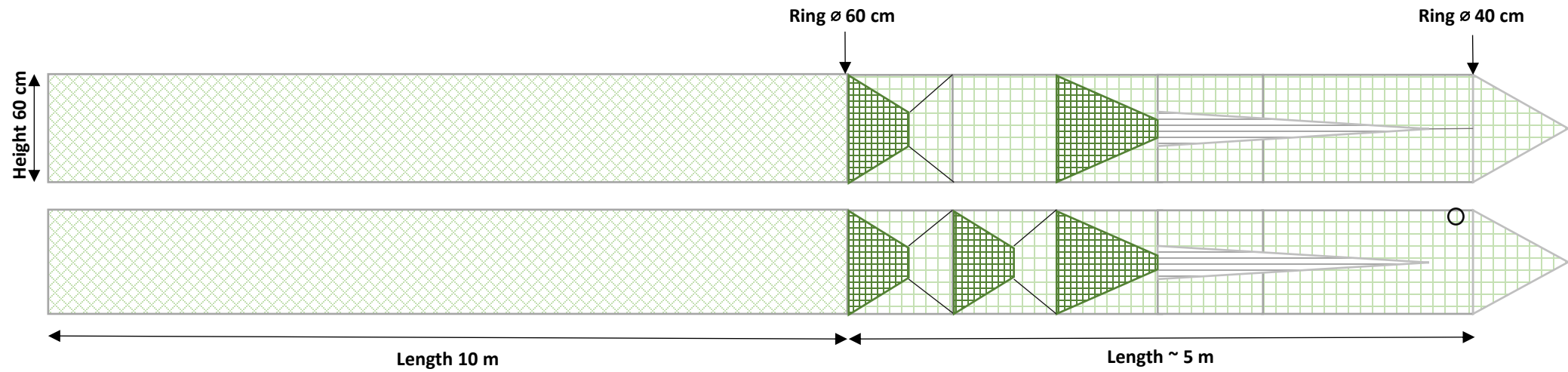

Karlskrona, Zviedrija

**AUGSTA
ZUŠU UN
LUCĪŠU
PIEZVEJA**

PIELĀGOTS ZVEJAS RĪKS – SLU (SWEDISH UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES)

ZVEJA AR ZVIEDRIJĀ IZSTRĀDĀTAJIEM MURDIEM

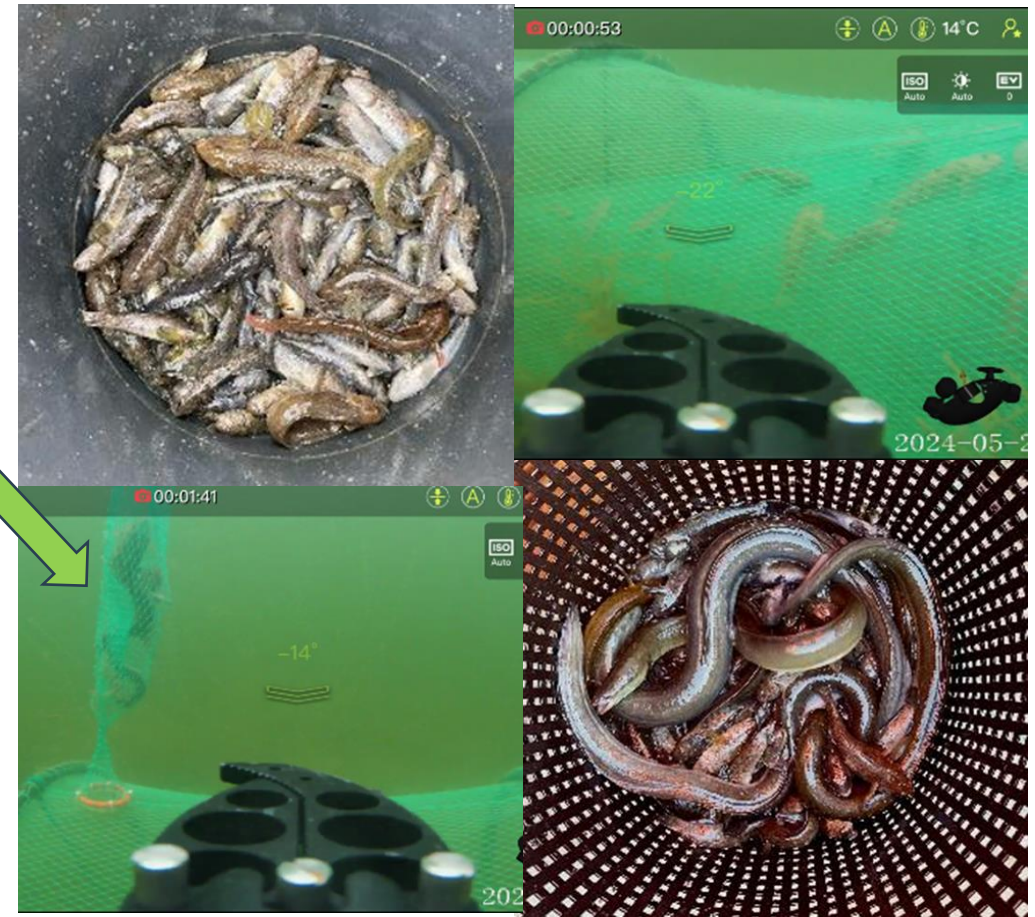
Pāvilosta and Jūrmalciems, Latvija

Karlskrona, Zviedrija

**ZEMA
PIEZVEJA
ZVIEDRIJĀ**

**ZEMA
NOZVEJA
LATVIJĀ**

IEKĻAUT APALA JŪRASGRUNDUĻA PRODUKTUS SABIEDRISKAJĀ ĒDINĀŠANĀ UN MICHELIN ZVAIGŽŅU RESTORĀNOS (*Vyn, Seafood Gastro, Sjöfolket un Grand Hotel Stockholm*)

“Tomēr pavāri pauž bažas, ka lielākā daļa no ēdieniem ir gatavoti no apaļo jūrasgrunduļu filejām, savukārt tirgū ir pieejamas tikai veselas zivis. Tā rezultātā pavāriem šīs zivis ir jāfilē, kas padara pagatavošanas procesu laikietilpīgu un dārgu (27 EUR/KG).”

SKILLINGE FISK-IMPEX AB FISH SUPPLIER

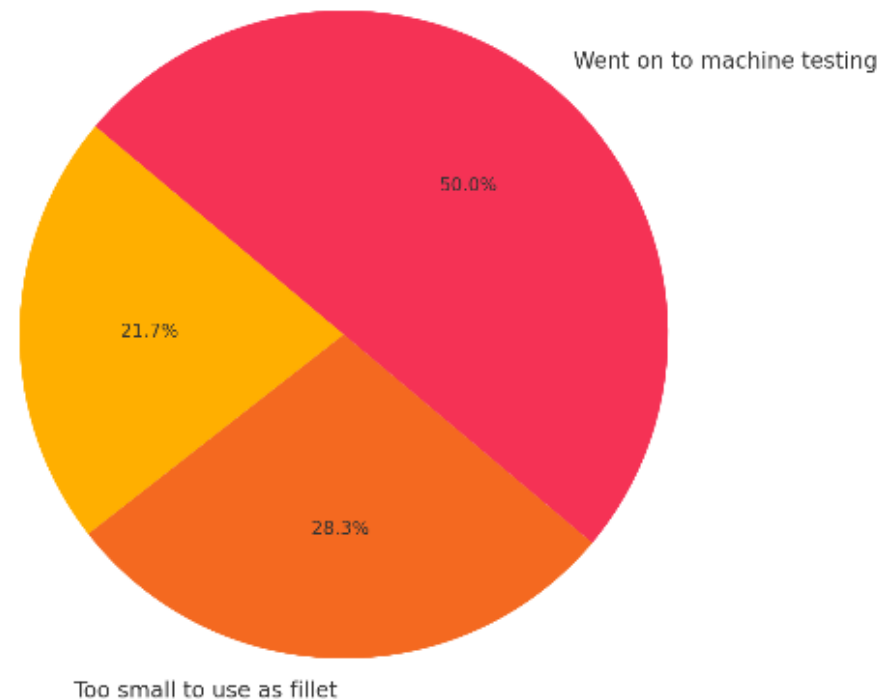

SKILLINGE FISK - IMPEX AB

APAĻO JŪRASGRUNDUĻU IZMĒRU KLASES – FILEJAS ATDALĪŠANAS IESPĒJAS

Too small to produce high-value products (Pet food?)

Izmērs	Izmantošanas potenciāls
12 cm	Pārāk mazs filēšanai → zivju milti
>15 cm	Pārāk mazs filēšanai → kūpināšana, malta gaļa
>18 cm	Der filēšanai

DZĪVNIEKU UZKODU IZSTRĀDĀŠANA

1

Lielizmēra apaļo jūrasgrunduļu
žāvēšana ir enerģētiski
neefektīva.

2

Uzturvērtības priekšrocība:
apaļajam jūrasgrundulim tauku
saturs ~1% → piemērots veselīgiem
kārumiem, jo īpaši tāpēc, ka ~30%
mājdzīvnieku ir liekais svars.

3

Emocionālās pieķeršanās dēļ
patērētāji biežāk pārmaksā par
mājdzīvnieku kārumiem un bērnu
pārtiku, tādējādi palielinot peļņas
potenciālu.

DZĪVNIEKU UZKODAS

- ✓ Koncepta veidi
 - Gardumi bez eļļas dzīvniekiem ar lieko svaru
 - Gardumi ar mērķi uzlabot dzīvnieku apmatojumu
- ✓ Rūpnieciskā ražošana uzsākta ar “Pala Petfoods”

	Bez taukiem (%)	Ar taukiem (%)
Apaļais jūrasgrundulis	82	82
Burkāns	5	7
Ķirbis	5	-
Eļļa (rapšu)	-	7
Dzērvenes	3	3,2
Zaļās pupiņas	3	-
Auzu milti	2	-
Raugš	-	0,8

“Ja tu nevari to apkarot – apēd to!”

Contact us

www.interreg-baltic.eu/project/roundgoby

roundgoby@submariner-network.eu

RoundGoby

